

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:504

av Isak From m.fl. (S)

Kommunikationsteknik för stärkt konkurrenskraft

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att garantera hög kvalitet och tillförlitlighet såväl i det fasta som i det mobila telekomnätet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska ställas hårda och tydliga krav från PTS på teleoperatörerna så att det ska finnas garantier för mobiltäckning och it-kapacitet i hela landet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i infrastrukturplaneringen se över förutsättningarna för en storsatsning på 4G-teknik.

Motivering

Informations- och kommunikationsteknik är en grundförutsättning för att stärka konkurrenskraften och välfärden i hela landet. I dag sker tillväxt, generationsväxling i företag, offentlig sektor och urbanisering parallellt. Till exempel visar hela norra Sverige liksom andra delar av Europa brist på arbetskraft. Framtida tillväxt kräver hög kompetens och högkvalitativ infrastruktur för it- och telefonikommunikationer i hela landet. It skapar förutsättningar för ett avancerat tjänsteutbud inom näringsliv och offentlig sektor, till exempel inom handel med nya växande kreativa näringar som spel och design. Sjukvårdens framtida förutsättningar är beroende av att e-hälsan kan fortsätta att utvecklas i hela landet. Elektronisk kommunikation får en allt större betydelse för alla slags verksamheter i samhället. Samtidigt finns det sårbarheter och hot som kan medföra svåra konsekvenser som kräver politiska beslut för att överbrygga.

Framtiden ska vara ett hållbart informationssamhälle för alla

Den borgerliga regeringen lät Sverige glida isär då de förlitar sig för mycket på marknadsaktörer.

I dag har vi en situation där vissa kommuner framsynt har investerat i fibernät, men tillgången och hastigheten på nätet varierar stort över landet. Andel med tillgång till bredband med minst 50 Mbit/s faktisk hastighet varierar kraftigt över hela landet. Enligt PTS kartläggning från november 2011 har 45,83 procent av befolkningen tillgång till 50 Mbit/s faktisk hastighet.

Enligt Post- och telestyrelsens kartläggning har bara omkring 200 000 av landets uppskattningsvis 2 miljoner villor fiberuppkoppling. Bara var tionde villa i Sverige har i dag tillgång till snabbt bredband. Fler än 4 miljoner svenskar bor i villor som saknar fiber.

Att bredbandstillgången varierar så mycket mellan en- och flerfamiljshus har också en regional dimension. Förra året hade nästan 45 procent av Sveriges befolkning tillgång till fiber, vilket motsvarar 4,2 miljoner svenskar. Merparten av alla dessa bor i tätorter eller städer.

Morgondagens bredbandsbehov kommer att vara minst 100 Mbit/s. Den tidigare borgerliga regeringens målsättning var för låg. Den enda rimliga målsättningen måste vara att Sverige ska vara ett högkvalitativt och hållbart informationssamhälle för alla, oavsett var du bor.

Alla ska kunna ta del av moderna it-tjänster i hela landet, och då behövs en hållbar, robust it-infrastruktur.

Tydliga åtgärder behövs för att överbrygga de digitala klyftorna. Det ska alltid gå att använda mobiltelefon och datakommunikation i hela Sverige.

Vi kräver en storsatsning på 4G-nätet för att möjliggöra företagande i glesbygd. Företag och enskilda som har valt att verka utanför storstadsregionerna ska inte behöva sättas på undantag när det handlar om tillgång till en teknik som är lika viktig som en gång telefoni eller elström. Inflyttningen till storstäderna är tre gånger snabbare i Sverige än i andra länder. För att vända den utvecklingen krävs bättre förutsättningar för att leva och verka även på landsbygden.

Mobiltelefoni och mobil datakommunikation ökar kraftigt

De mobila telefonoperatörerna har i huvudsak investerat i och kring de befolkningstäta regionerna. I de glesbefolkade delarna av landet finns däremot stora skillnader i kapacitet och tillförlitlighet. Det finns även tillförlitlighets- och kapacitetsbrister i de ortssammanbindande näten.

På grund av gällande lagstiftning, där mobiloperatörerna helt tillåts strunta i ”olönsamma områden”, finns idag stora märkbara brister i kapacitet och mobiltäckning. Därför räcker det inte med att konstatera att priserna på telemarknaden sjunkit kraftigt. Med avreglering följer en marknad på kapitalismens grund. Mobiltelefonoperatörerna har tillstånd att bygga ut sina nät i den omfattning som krävs, dvs. när det finns tillräckligt många kunder som bor i området, och lite eller ingen hänsyn tas till områden, bl.a. fjälltrakterna, som belastas av turister under delar av året.

Marknaden lever inte upp till krav på tillgänglighet till mobilnätet för alla, dessutom är kraven på kvalitet för lågt ställda. För dem som arbetar ute i skog och mark och längs kusterna är detta många gånger ett till-växthinder och ett arbetsmiljöproblem. Men det skapar även svårigheter för friluftsliv, jakt- och fiske, båtliv, turist- och besöksnäringen samt för fastighetsägare i glesbygden. Vi ser också oroväckande tecken på att telekomregleringen fungerar dåligt och skapar osäkerhet för operatörerna, något som bromsar investeringar i ny kapacitet.

Det är många gånger inte bristen på master som är det stora kapacitetsproblemet även om det kan behövas fler master i delar av landet. Det är i stället flaskhalsar i it infrastrukturen till och från masterna som är det stora bekymret. Vi kan inte stillasittande vänta på att marknaden själv löser detta. Staten måste ställa hårda och tydliga krav på teleoperatörerna så att det finns fullgod mobiltäckning i hela landet. Det kan ske genom krav på samarbete mellan operatörerna.

Det är inte acceptabelt att en avgrävd kabel i en del av landet helt under flera dagar släcker it och telefonin i andra delar av landet, med stora konsekvenser för handel och sjukvård som följd. Det är dags att ställa högre krav för det mobila nätet. Det behövs också en standard som gör det möjligt att knyta ihop nät.

Fungerande omställning

Under höst- och vinterstormarna har det visat sig att strömlösheten inne-bär att telefonerna och därmed trygghetslarmen inte fungerar efter ett par timmar. Många människor berörs när Telia Sonera monterar ned det fasta koptarnätet runt om i landet. Det finns fortfarande oacceptabelt många obesvarade frågor om täckning för telefoni, datatrafik, trygghetslarm m.m. Detta duger inte i ett solidariskt samhälle! Det måste anses som en mänsklig rättighet i ett modernt land som Sverige att kunna ringa via det fasta telefonnätet eller något av de mobila näten, oavsett var i landet man bor.

Ny teknik är välkommet men vi vill att omställningen sker på ett an-svarsfullt sätt, vilket inte alltid varit fallet. Därför måste vi med kraft verka för en täcknings- och kapacitetsgaranti i hela landet med inriktning att hela landet ska omfattas av mobil telefoni och snabb effektiv datakommunikation.

Isak From (S)

Björn Wiechel (S)

Katarina Köhler (S)

Helén Pettersson i Umeå (S)

Veronica Lindholm (S)